

Hr Kristen Michal
Peaminister

09. märts 2026.a.

ARUPÄRIMINE

Energia hinnatõusud ja inimeste toimetulek

Austatud peaminister

Maailmas puhkenud uus sõjaline konflikt on toonud kaasa märkimisväärse ebakindluse energiatoodete turgudel ning nafta ja gaasi hinnad maailmaturul on kiiresti tõusmas. Sellised arengud mõjutavad paratamatult ka Eestit, kus kütusehinnad on juba hakanud tõusma ning gaasi hinnatõus jõuab prognooside kohaselt tarbijateni lähinädalatel. Arvestades, et Eesti saab ligikaudu veerandi oma kütusest Lähis-Ida piirkonnast, mõjutavad seal toimuvad geopoliitilised sündmused otseselt ka meie energiaturgu ja majandust.

Energia- ja kütusehindade tõus ei puuduta aga üksnes transpordikulusid. Kütusehindade kasv kandub paratamatult edasi kogu majandusse – see tõstab tootmise, transpordi ja logistika kulusid ning kajastub lõpuks ka igapäevaste kaupade, sealhulgas toiduainete hinnas. Seetõttu mõjutavad energiahindade tõusud otseselt inimeste igapäevast toimetulekut, eriti olukorras, kus paljud pered on juba niigi surve all üldise hinnatõusu tõttu.

Lisaks maailmaturul toimuvatele arengutele on Eestis kavandatud alates 1. maist mitmete energiakandjate aktsiisimäärade tõus. Tõus ootab nii bensiini, diislikütuse, vedelgaasi, kerge ja raske kütteõli, põlevkivikütteõli, maagaasi kui ka veeldatud mootorimaagaasi aktsiise. Sellises olukorras tekib õigustatud küsimus, kas täiendav maksukoormuse kasv energiakandjatele ei võimenda veelgi hinnasurvet nii ettevõtetele kui ka tarbijatele.

Arvestades nii rahvusvahelist julgeolekuolukorda, energiaturgudel toimuvat kui ka inimeste toimetulekut mõjutavaid hinnatõuse, on oluline mõista, milliseid samme plaanib valitsus olukorra leevendamiseks.

Seoses eeltooduga palun peaministrilt vastuseid järgmistele küsimustele:

1. Millist mõju prognoosib valitsus maailmaturu nafta- ja gaasihindade tõusul Eesti kütuse- ja energiahindadele lähikuudel?
2. Milliseid meetmeid kavatseb valitsus rakendada, et leevendada energiahindade ja kütusehindade tõusu mõju Eesti inimestele ja ettevõtetele?
3. Kas valitsus on hinnanud, milline on kütusehindade tõusu mõju toiduainete ja muude esmatarbekaupade hindadele ning seeläbi inimeste toimetulekule?

Arupärimine

"09." 03.2026 Nr. 942

4. Kas valitsus on analüüsinud 1. mail kavandatud aktsiisitõusude mõju olukorras, kus energiahinnad on juba maailmaturu tõttu märkimisväärselt tõusmas?
5. Kas valitsus kaalub aktsiisitõusude edasilükkamist või ära jätmist, et vältida täiendavat hinnasurvet Eesti majandusele ja tarbijatele?
6. Milliseid täiendavaid samme plaanib valitsus teha, et vähendada Eesti majanduse ja inimeste toimetuleku sõltuvust energiahindade järskudest kõikumistest?

Lugupidamisega

Lawri Leht
Aleksander Tšepelgin
Maksim Jevgenov
Petr Emel
Vladimir Ostapenko
Andrei Korobov
Anastassia Kovalenko - Kotvart